

g e m e e n t e
VOORSCHOTEN

Gemeenteblad Voorschoten 2003

Voorstel aan de raad

Nr.: 072

Datum: 28 oktober 2004

Onderwerp: Herziening tariefstelsel afvalstoffenheffing.

Resumé voorstel

In de Kadernota Afvalinzameling 2004-2008 is als beleidsuitgangspunt opgenomen dat in 2004 de huidige tariefstructuur opnieuw beschouwd wordt, waarbij ook de mogelijkheden voor het toepassen van een diftarsysteem opnieuw in ogenschouw zullen worden genomen. De notitie "Gedifferentieerde tarieven over~wegen en typeren" levert de bouwstenen voor die beschouwing. In de notitie wordt aanbevolen geen gedifferentieerde tarieven in te voeren waarbij er een relatie bestaat tussen het feitelijke afvalaanbod en het te betalen tarief. Wel kan er een keuze gemaakt worden voor differentiatie op basis van aannames over het afvalaanbod door te onderscheiden naar type woning of type huishouden. Een keuze hieromtrent wordt u in dit voorstel voorgelegd.

Inleiding

In de Kadernota Afvalinzameling 2004-2008 is als beleidsuitgangspunt opgenomen dat in 2004 de huidige tariefstructuur opnieuw beschouwd wordt, waarbij ook de mogelijkheden voor het toepassen van een diftarsysteem opnieuw in ogenschouw zullen worden genomen. De notitie "Gedifferentieerde tarieven over~wegen en typeren" levert de bouwstenen voor die beschouwing.

De discussie zal moeten leiden tot een keuze voor 'echte' diftar, dus een systeem waarbij er een feitelijke relatie gelegd wordt tussen het aangeboden afval en de te betalen prijs of een keuze voor differentiatie op type woning of type huishouden. Naast de stukken die ten grondslag hebben gelegen aan de discussie in 2002 liggen er nu de Kadernota Afvalinzameling 2004-2008 en de notitie "Diftar: het standpunt van de Gevulei".

De kern

Diftar

De belangrijkste argumenten in 2002 om diftar niet in te voeren waren het ontbreken van een brengplaats en een stijging van de kosten doordat de noodzakelijke daling van het afvalaanbod niet gerealiseerd zal kunnen worden. In de notitie wordt de vraag gesteld of er tussen december 2002 en juli 2004 ontwikkelingen zijn geweest die de situatie dusdanig hebben veranderd dat de argumenten van toen niet meer opgaan of dat er nieuwe argumenten te noemen zijn die een ander licht op de zaak werpen. Het antwoord voor wat betreft de argumenten van toen is ontkennend. De brengplaats is nog niet gerealiseerd en diftar kan in de huidige situatie niet kostenneutraal worden ingevoerd.

Gevulei

Begin dit jaar heeft het Algemeen Bestuur van de Gevulei de notitie "Diftar: het standpunt van de Gevulei" vastgesteld. Uit het onderzoek gedaan in Gevulei-verband is geconcludeerd dat er met het huidige inzamelsysteem en de huidige stand der techniek geen voordeel te halen is door diftar regiobreed in te voeren. Daarnaast is het een gegeven dat van de negen Gevulei-gemeenten er zeven een individueel onderzoek hebben laten doen dat evenmin geleid heeft tot invoering van diftar.

g e m e e n t e
VOORSCHOTEN

Gemeenteblad Voorschoten 2003

Voorstel aan de raad

Nr.: 072

Datum: 28 oktober 2004

Wel of geen 'echte' diftar

Recente ontwikkelingen geven geen aanleiding om op korte termijn over te gaan op gedifferentieerde tarieven die een directe relatie leggen tussen afvalaanbod en te betalen kosten. Een keuze voor invoering van 'echte' diftar zou gepaard moeten gaan met een geforceerde opschaling van het voorzieningenniveau. Dit zou echter het beleidskader neergelegd in de Kadernota Afvalinzameling 2004-2008 ontwrichten en forse financiële ingrepen vereisen.

Huidig systeem in perspectief

Dan rest nog wel degelijk de keuze tussen behoud van het huidige tariefstelsel of wijziging naar een ander type.

In ons huidige systeem van tariefberekening wordt onderscheid gemaakt tussen bejaardenetage-woning, overige bejaardenwoning/ etagewoning en overige woonruimte. De differentiatie in het tarief is gebaseerd op een vooraf veronderstelde aanname dat vanuit bepaalde type woningen meer afval wordt aangeboden dan uit andere type woningen. Door het ontbreken van een goede beschrijving van de verschillen tussen de typen woningen vormt dit systeem een risico, waarbij dient aangetekend dat dit risico tot op heden nimmer geleid heeft tot grote problemen in de afhandeling van bezwaren tegen de heffing. Daarnaast mag opgemerkt dat de categorisering in het al vele jaren opgeld doende systeem bepaald onlogische elementen herbergt.

Het systeem is echter ook en vooral zeer óngebruikelijk als we het vergelijken met andere gemeenten.

Voorgaande is reden om een aanpassing van het systeem voor te stellen, echter vooraleerst zal ingegaan worden op de positie van ouderen in relatie tot de Afvalstoffenheffing.

Ouderen

Ons college heeft zich beraden op de positie van ouderen in relatie tot een mogelijke verandering van het systeem. Deze beraadslagingen hebben opgeleverd dat wij het niet vinden aangaan om aan deze groep een lastenverzwaring op te leggen. Tevens zijn er afvaltechnische argumenten in deze te benoemen. Wij opteren er dan ook voor een bijzondere positie voor deze groep te handhaven. In termen van afvalaanbod is zulks te rechtvaardigen, mits de aldus ontstane categorie gekenmerkt wordt door een inderdaad afwijkend (=minder groot) afvalaanbod.

Dit laatste impliceert een scherpe definitie van de categorie, die als bewoners van een 'aanleunwoning' aangeduid kunnen worden. Deze definitie wordt gestoeld en is gericht op een lager afvalaanbod.

Categoriedefinitie 'aanleunwoning':

Tot deze categorie behoren bewoners in wooncomplexen, speciaal gericht op de huisvesting en eventueel verzorging van ouderen. Buiten deze categorie vallen bewoners van complexen, die voor het afval een bedrijfsafvalcontract hebben afgesloten en de kosten hiervan doorberekenen aan de bewoners.

Aldus ligt het in de rede het oude tarief voor bejaardenetagewoningen te handhaven en van toepassing te verklaren op de gehele (nieuwe, hierboven gedefinieerde) categorie. Dit impliceert een reinigingsrecht van € 194,- voor het jaar 2005.

Naast deze categorie ligt de keuze voor van twee werkbare systemen voor de overige bewoners.

g e m e e n t e
VOORSCHOTEN

Gemeentebld Voorschoten 2003

Voorstel aan de raad

Nr.: 072

Datum: 28 oktober 2004

Systeemoptie 1: Eén-Meerpersoonsdifferentiatie

Het systeem dat differentieert naar de grootte van huishoudens is veruit het meest gebruikte systeem in den lande. Het is gestoeld op het eenvoudige principe dat de grootte van het huishouden een direct gevolg heeft voor de grootte en dus de kosten van het afvalaanbod. Minder sterk punt van het systeem is dat noodgedwongen uitgegaan moet worden van aannames, hetgeen blijkbaar geen probleem is voor de verdediging van het systeem als er bezwaren worden aangetekend door belastingplichtigen. Het veelvuldig gebruik is daarmee direct het sterkste punt van het systeem. Voorschoten sluit aan en maakt overigens daarmee de hoogte van haar Afvalstoffenheffing beter vergelijkbaar met andere gemeenten. Naast transparantie, neemt daarmee ook de beheersbaarheid van de hoogte toe. Het benchmarkargument speelt nadrukkelijk aangaande dit systeem.

Minstens zo belangrijk als deze argumenten is dat de praktische uitvoerbaarheid groot is. De afdeling Financiën beschikt over de noodzakelijke database-gegevens om deze structuur nog in 2005 te implementeren.

Systeemoptie 2: Woningdifferentiatie

Ons huidige systeem kent een differentiatie naar woningtype. Overwogen kan worden dit systeem als basis te gebruiken voor een nieuw systeem. De driedeling van nu, bejaardenwoning, etagewoning en overige woonruimte, kan worden vereenvoudigd tot een tweedeling: etagewoning en overige woonruimte. Het hebben van een tuin en dus het aanbod van tuinafval speelt zo een onderscheidende rol. Tuinafval is ten opzichte van de componenten groente en fruit verreweg de grootste component van het gft-afval. Er is een redelijk precieze berekening te maken van het verschil in kosten van woningen met en zonder tuin.

Een verdere verfijning van het systeem kan nog bereikt worden door op deze categorieën de één -en meerpersoonshuishoudenssystematiek toe te passen. Vervolgens kunnen de bewoners van de categorie die in het oude systeem onder bejaardenwoning viel, nu worden ondergebracht in de nieuwe categorie 'aanleunwoning' zoals die hierboven is beschreven. Er ontstaat dan een differentiatie in 5 categorieën:

1. een éénpersoonshuishouden in een etagewoning,
2. een éénpersoonshuishouden in een overige woning,
3. een meerpersoonshuishouden in een etagewoning,
4. een meerpersoonshuishouden in een overige woning,
5. aanleunwoning.

Aantrekkelijk van dit systeem is dat het recht doet aan de bestaande woon- en leefomstandigheden. Het is weliswaar geen gebruikelijke combinatie, maar de onderliggende systemen zijn op zich geaccepteerd. De aannames die bij de systemen worden genomen betreffende de relatie tussen grootte van het huishouden en afvalaanbod en woningtype en het afvalaanbod worden als aannemelijk aangemerkt.

Een combinatie van stelsels is wel administratief complexer. Dit betekent dat bij de uitwerking en implementatie van het stelsel meer inzet van capaciteit en kapitaal vereist is. Dit bezwaar is echter overkomelijk en niet doorslaggevend voor de mate van acceptatie van deze tweede optie.

g e m e e n t e
VOORSCHOTEN

Gemeentebld Voorschoten 2003

Voorstel aan de raad

Nr.: 072

Datum: 28 oktober 2004

Doordat er in zo'n systeem gerekend wordt met een koppeling van meerdere aannames is de relatie tussen afvalaanbod en tarief moeilijker te onderbouwen. Dit betekent ook dat er op meer onderdelen bezwaar kan worden gemaakt en dat de uitvoeringskosten hoger zullen zijn.

Ook de invoering van dit stelsel kan geschieden in 2005.

Tarievenoverzicht huidige en twee nieuwe systemen

Bovenstaande betekent in termen van tarieven het volgende:

Systemen	<i>Categorie</i>	Tarief 2005 in euro
Huidig systeem	Bejaarden-etagewoning	194
	Overige bejaardenwoning, etagewoning	235
	Overige woonruimten	312
Grootte huishouden	Aanleunwoning	194
	Eénpersoonshuishouden	247
	Meerpersoonshuishouden	311
Grootte huishouden en woningdifferentiatie	Aanleunwoning	194
	Eenpersoonshuishouden in etagewoning	218
	Eenpersoonshuishouden in overige woonruimte	258
	Meerpersoonshuishouden in etagewoning	278
	Meerpersoonshuishouden in overige woonruimte	318

Bij de berekening van de tarieven van het combinatiestelsel is eerst een onderscheid gemaakt tussen woningen met en zonder tuin. Dit betekent dat de kosten voor het gft-transport en de takkenroute er naar rato uit zijn gehaald. Vervolgens zijn de inzamelkosten voor minicontainers en inzamelkosten voor collectors geabstraheerd uit de totale kostenstructuur. Dit resulteerde in een kostenverschil van ongeveer € 40. Daarna zijn de tarieven voor één- en meerpersoonshuishouden doorberekend, reeds uitgaande van € 40 verschil tussen woningen met en zonder tuin.

g e m e e n t e
VOORSCHOTEN

Voorstel aan de raad

Gemeenteblad Voorschoten 2003

Nr.: 072

Datum: 28 oktober 2004

Overzicht gevolgen van implementatie verschillende systemen

Systeem ⇒ Categorie ↓	Huidig systeem	Systeem 1 Huishouden	Verschil huidig - systeem 1	Systeem 2 Combistelsel	Verschil huidig - systeem 2
Aanleunwoning	194	194	€ 0 0%	194	€ 0,- 0%
Eenpersoon in etagewoning	235	247	€ 12,- hoger 5%	218	€ 17,- lager 7%
Eenpersoon in overige woonruimte	312	247	€ 65,- lager 21%	258	€ 54,- lager 17%
Meerpersoon in etagewoning	235	311	€ 76,- hoger 32%	278	€ 43,- hoger 18%
Meerpersoon in overige woonruimte	312	311	€ 1,- lager 0%	318	€ 7,- hoger 2%

Kosten implementatie

Bij een wijziging van het tariefstelsel zullen er kosten gemaakt moeten worden voor implementatie en communicatie. Maar ook bij het behoud van het huidige systeem zal opnieuw gecommuniceerd moeten worden over de grondslag van de heffing. Voor implementatie en communicatie is een bedrag geraamd van € 10.000. Deze kosten worden ten laste gebracht van de egalisatiereserve exploitatie afvalstoffenverwerking.

Conclusie

Het is nog te vroeg om de overstap te maken naar een tariefdifferentiatie waarbij er een directe relatie gelegd wordt tussen het afvalaanbiedgedrag en het te betalen tarief. Het voorzieningenniveau in onze gemeente en de afwijzende houding van de regio scheppen daarvoor niet het juiste klimaat. Een kritische beschouwing van het huidige stelsel leidt tot de conclusie dat de tijd nu wel rijp is voor een andere wijze van differentiering van het stelsel.

Het college stelt u voor:

1. kennis te nemen van de notitie,
2. het huidige tariefsysteem af te schaffen,
3. uw keuze te bepalen tussen
  - a. systeemoptie 1: het stelsel één- en meerpersoonshuishouden met een apart tarief voor bewoners van aanleunwoningen of
  - b. systeemoptie 2: het gecombineerde stelsel van type woning en type huishouding eveneens met een apart tarief voor bewoners van aanleunwoningen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voorschoten,
 de secretaris, de burgemeester,

J. Diepeveen

W.M. Verver-Aartsen

g e m e e n t e
VOORSCHOTEN

Besluit

Nr. 72

De raad der gemeente Voorschoten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders dd. 21 oktober 2004, nr.403947;

- overwegende de conclusies en aanbevelingen van de notitie "Gedifferentieerde tarieven over~wegen en typeren";
- overwegende het standpunt van de Leidse regio neergelegd in de notitie "Diftar: het standpunt van de Gevulei";
- overwegende dat de brengplaats nog niet is gerealiseerd en diftar in de huidige situatie niet kostenneutraal kan worden ingevoerd;
- overwegende dat de overstap naar een ander tariefstelsel gewenst is,

b e s l u i t :

- a) tot het invoeren van een tariefstelsel gebaseerd op een combinatie van type woning en grootte van het huishouden;
- b) de volgende categorieën te onderscheiden:

aanleunwoning
eenpersoonshuishouden in etagewoning
eenpersoonshuishouden in overige woonruimte
meerpersoonshuishouden in etagewoning
meerpersoonshuishouden in overige woonruimte

- c) voor de implementatie een krediet van € 10.000,- ter beschikking te stellen ten laste van de egalisatiereserve exploitatie afvalstoffenverwerking.

tot vaststelling van de hieruit voortvloeiende begrotingswijziging van de begroting van Algemene Dienst voor het dienstjaar 2005.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 25 november 2004.

de griffier,

de voorzitter,

